EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 11.6.2021
COM(2021) 312 final

2021/0145 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie, enerzijds, en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (OACPS), anderzijds

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Dit voorstel betreft de ondertekening en voorlopige toepassing van een nieuwe partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie (EU) en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan. Voorheen bekend als de "ACS-groep van staten" (ACS), werd de groep in april 2020 de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (OACPS), een internationale organisatie.

Sinds 2000 vormt de Partnerschapsovereenkomst van Cotonou het kader voor de betrekkingen tussen de EU en de 79 ACS-landen. Het is gebaseerd op politieke dialoog en economische, handels- en ontwikkelingssamenwerking. De Overeenkomst werd herzien in 2005 en 2010 en liep eind februari 2020 af. Aangezien de partners echter meer tijd nodig hadden voor de onderhandelingen over de opvolger van de Partnerschapsovereenkomst, werd de toepassing van de Overeenkomst van Cotonou twee keer voorlopig verlengd. Een eerste keer tot en met 31 december 2020 en een tweede keer tot en met 30 november 2021 of tot de voorlopige toepassing van de nieuwe Partnerschapsovereenkomst (hierna "de Overeenkomst" genoemd), indien dit eerder is.

Een gemoderniseerde overeenkomst is broodnodig om de betrekkingen tussen de EU en de ACS af te stemmen op de nieuwe ambities die voortvloeien uit nieuwe behoeften en uitdagingen. Sinds de goedkeuring van de Overeenkomst van Cotonou is de wereld, die meer dan ooit onderling verbonden is, sterk veranderd en dat geldt ook voor de EU, haar partners en hun gezamenlijke aspiraties.

In september 2018 werd gestart met de onderhandelingen over een nieuwe overeenkomst, kort nadat de Raad de Commissie en de hoge vertegenwoordiger had gemachtigd om namens de Europese Unie onderhandelingen te openen, alsook te onderhandelen over de onder de bevoegdheid van de Unie vallende bepalingen van een partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de landen van de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, anderzijds, en in juni 2018 onderhandelingsrichtsnoeren had vastgesteld. Tijdens de gehele duur van de onderhandelingen werd de Raad regelmatig op de hoogte gehouden. Het speciaal comité dat is ingesteld bij het besluit van de Raad tot machtiging tot het openen van onderhandelingen, werd gedurende de gehele duur van de onderhandelingen geraadpleegd. Op 15 april 2021 parafeerden de hoofdonderhandelaars de ontwerptekst van de Overeenkomst, met uitzondering van de definitie van de Partijen bij de Overeenkomst.

Het algemene doel van de Overeenkomst is een ambitieus en versterkt politiek partnerschap tot stand te brengen, waarbij een nieuwe dynamiek wordt ingeluid en verder wordt gegaan dan de traditionele ontwikkelingssamenwerking. In het kader van de Overeenkomst krijgt elke regio bevoegdheden. Dit zal het voor de EU en de leden van de OACPS mogelijk maken grotere ambities op lokaal, nationaal, regionaal en internationaal niveau te verwezenlijken.

De nieuwe Overeenkomst heeft specifiek tot doel:

1. de mensenrechten, de democratische beginselen, de rechtsstaat en goed bestuur te bevorderen, te beschermen en te behartigen, met bijzondere aandacht voor gendergelijkheid;
2. vreedzame en veerkrachtige staten en samenlevingen op te bouwen en bestaande en opkomende bedreigingen voor vrede en veiligheid aan te pakken;

3. menselijke en sociale ontwikkeling te bevorderen, en met name armoede uit te bannen en ongelijkheden aan te pakken, door ervoor te zorgen dat iedereen een waardig leven kan leiden en niemand aan zijn lot wordt overgelaten, met bijzondere aandacht voor vrouwen en meisjes;

4. investeringen te mobiliseren, de handel te ondersteunen en de ontwikkeling van de particuliere sector te bevorderen, met het oog op duurzame en inclusieve groei en fatsoenlijke banen voor iedereen;

5. de klimaatverandering te bestrijden, het milieu te beschermen en te zorgen voor een duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen, en

6. een brede en evenwichtige aanpak van migratie in de praktijk te brengen, om de vruchten te plukken van veilige, ordelijke en reguliere migratie en mobiliteit, irreguliere migratie te beteugelen en tegelijkertijd de onderliggende oorzaken ervan aan te pakken, met volledige inachtneming van het internationaal recht en in overeenstemming met de respectieve bevoegdheden van de Partijen.

De Commissie is van oordeel dat de door de Raad in zijn onderhandelingsrichtsnoeren vastgestelde doelstellingen zijn bereikt en dat de uit de onderhandelingen voortgekomen tekst aanvaardbaar is voor de Unie.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De onderhandelingen over de Overeenkomst waren in overeenstemming met de uitgebreide onderhandelingsrichtsnoeren die de Raad in juni 2018 had vastgesteld[1] op grond van een aanbeveling van de Commissie voor een besluit van de Raad tot machtiging tot het openen van onderhandelingen over een partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de landen van de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, die voortbouwt op een voorafgaande evaluatie, een effectbeoordeling en een mededeling. In al deze richtsnoeren is rekening gehouden met het beleid en de strategieën van de EU op de verschillende betrokken gebieden, alsook met die van de partners, waaronder de Agenda 2063 van de Afrikaanse Unie, de gemeenschappelijke strategie Afrika-EU uit 2007, de gezamenlijke strategie voor een partnerschap tussen de EU en het Caribisch gebied uit 2012 en de strategie voor een versterkt partnerschap met de eilanden in de Stille Oceaan uit 2006.

Het nieuwe partnerschap bouwt voort op verschillende internationaal overeengekomen normen en doelstellingen. De Agenda 2030 van de Verenigde Naties (SDG's) en de

[1] De onderhandelingsrichtsnoeren bouwen voort op een voorafgaande evaluatie, effectbeoordeling, mededeling en aanbeveling, met de volgende specifieke referenties:

- Aanbeveling voor een BESLUIT VAN DE RAAD tot machtiging tot het openen van onderhandelingen over een partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan. COM(2017) 763 final
- GEZAMENLIJKE MEDEDELING AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD Een hernieuwd partnerschap met de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan JOIN(2016) 52 final
- GEZAMENLIJK WERKDOCUMENT. Evaluatie van de Partnerschapsovereenkomst van Cotonou SWD(2016) 250 final
- GEZAMENLIJK WERKDOCUMENT EFFECTBEOORDELING bij het document GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEDELING AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD Een hernieuwd partnerschap met de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan SWD(2016) 380 final. JOIN(2016) 52 final. SWD(2016) 381 final
- GEZAMENLIJKE DISCUSSIENOTA Naar een nieuw partnerschap tussen de Europese Unie en de staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan na 2020 JOIN(2015) 33 final

Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering vormen de kern van de Overeenkomst en het optreden van de partners in de toekomst.

Meer specifiek, op thematisch niveau, is de Overeenkomst volledig afgestemd op het bestaande EU-beleid.

- In overeenstemming met de integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie[2] zal de Overeenkomst bijdragen tot de totstandbrenging van inclusieve, vreedzame en veerkrachtige samenlevingen. Zij bevordert een brede en geïntegreerde aanpak van conflicten en crises en heeft tot doel de onderliggende oorzaken ervan aan te pakken, evenals nieuwe of toenemende bedreigingen voor de veiligheid, zoals terrorisme, de financiering daarvan en gewelddadig extremisme om er maar een paar te noemen. De politieke dialoog zal van cruciaal belang zijn voor de verdere verdieping van de acties op deze gebieden en, in ruimere zin, op alle gebieden die onder het partnerschap vallen. De Overeenkomst bevordert meer politieke samenwerking en bevestigt opnieuw het belang van samenwerking in internationale fora, maar ook van het smeden van allianties op mondiale schaal om een doeltreffend multilateraal systeem tot stand te brengen.
- In overeenstemming met de Europese consensus inzake ontwikkeling[3] bevat de Overeenkomst omvattende verbintenissen die geïnspireerd zijn op en zullen bijdragen tot de verwezenlijking van de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Agenda 2030 van de Verenigde Naties. De mensgerichte aanpak van de Overeenkomst houdt rekening met de verschillende, onderling verbonden aspecten van duurzame ontwikkeling, of het nu gaat om economische, sociale, milieu- of veiligheidsgerelateerde aspecten. Al deze belangrijke dimensies en andere transversale kwesties zoals jongerenzaken, gendergelijkheid, goed bestuur en mensenrechten, vullen elkaar aan en worden bijzonder belangrijk geacht. Samen zullen de partners zich inzetten om de planeet te beschermen, armoede in al haar vormen uit te bannen, ongelijkheden aan te pakken en de sociale cohesie te bevorderen.
- In overeenstemming met de Europese Green Deal[4] en het milieubeleid van de EU wordt in de Overeenkomst erkend dat op verschillende niveaus dringend actie moet worden ondernomen om de duurzaamheid van de planeet te waarborgen en de ernstige dreiging van de klimaatverandering, milieuaantasting en het niet-duurzame gebruik van natuurlijke hulpbronnen tegen te gaan. De partners streven ernaar de mondiale respons op de klimaatverandering te versterken, veerkracht op te bouwen en een belangrijke rol te spelen bij de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs, die zal fungeren als overkoepelend kader voor het partnerschap.
- In overeenstemming met het nieuwe migratie- en asielpact[5] en het migratiebeleid van de EU wordt in de Overeenkomst een brede en evenwichtige aanpak gehanteerd, waarbij de verschillende onderling verbonden dimensies van zowel legale als irreguliere migratie op coherente wijze worden aangepakt om goed beheerde migratie en mobiliteit te bevorderen.

2 Een integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie
3 Europese consensus inzake ontwikkeling
4 Europese Green Deal
5 Een nieuw migratie- en asielpact

Het voorstel is ook volledig in overeenstemming met andere EU-beleidsmaatregelen die verband houden met de vastgestelde prioriteiten, zoals energie, onderwijs, gendergelijkheid, werkgelegenheid, onderzoek en innovatie, en handel.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

• Rechtsgrondslag

De rechtsgrondslag voor de sluiting van de Overeenkomst is artikel 217, in samenhang met artikel 218, lid 5, en artikel 218, lid 8, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Overeenkomstig de Verdragen doet de Commissie uitsluitend een voorstel voor de ondertekening en voorlopige toepassing van een overeenkomst van de Unie[6].

• Evenredigheid

Dit initiatief streeft rechtstreeks de doelstelling van de Unie op het gebied van extern optreden na en draagt bij tot de politieke prioriteit van de "EU als sterkere mondiale speler". Het is in overeenstemming met de uitgangspunten van de integrale EU-strategie om met andere partners samen te werken en de externe partnerschappen van de EU op verantwoorde wijze te vernieuwen om aldus de externe prioriteiten van de EU te verwezenlijken. Het voorstel versterkt de samenwerking met de respectieve regio's, waardoor een meer op maat gesneden aanpak mogelijk wordt en ter ondersteuning van de "één Afrika-benadering" van de EU. De voorgestelde Overeenkomst vergemakkelijkt ook de interactie tussen de verschillende bestuursniveaus.

• Keuze van het instrument

Dit voorstel is in overeenstemming met artikel 218, lid 5, VWEU, uit hoofde waarvan de Raad besluiten over internationale overeenkomsten vaststelt. Er bestaat geen ander rechtsinstrument dat kan worden gebruikt om de in dit voorstel uitgedrukte doelstellingen te bereiken.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

• Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan

Het was belangrijk voor de EU en haar partners om rekening te houden met de lessen die uit hun langdurige samenwerking zijn getrokken. In het kader van de beleidsvoorbereiding van een nieuwe partnerschapsovereenkomst met de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan is voorafgaand aan en tijdens de onderhandelingen een aantal specifieke evaluaties en raadplegingen uitgevoerd om zowel het publiek als de belanghebbenden en de partners te raadplegen en conclusies te trekken uit de samenwerking tussen de EU en de ACS in de afgelopen decennia. Deze kunnen in twee categorieën worden ingedeeld:

- evaluatie van de partnerschapsovereenkomst van Cotonou
- openbare raadplegingen

Met de desbetreffende conclusies en resultaten is rekening gehouden en deze zijn terug te vinden in de voorgestelde Overeenkomst.

[6] Overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2015/2264 betreffende de geleidelijke afschaffing van de afwijking voor de Ierse taal worden internationale overeenkomsten pas met ingang van 1 januari 2022 in het Iers vertaald.

- **Effectbeoordeling**

In 2016 is een effectbeoordeling (SWD(2016) 380 final) gepubliceerd, samen met een mededeling over de toekomstige betrekkingen van de EU met de ACS-landen (JOIN(2016) 52 final), die als basis diende voor de daaropvolgende aanbeveling en onderhandelingsrichtsnoeren. Zij heeft tot doel te bepalen in welke vorm de betrekkingen met de partners in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan het best kunnen worden georganiseerd en geregeld. Uit de effectbeoordeling zijn verschillende opties naar voren gekomen waarvan één de voorkeur genoot en uiteindelijk werd gekozen. Deze kan als volgt worden samengevat: De voorkeursoptie voor de EU is een nieuw partnerschap tussen de EU en de ACS-landen, in de vorm van een overkoepelende overeenkomst met een "dak" in het kader waarvan gemeenschappelijke waarden, beginselen en belangen zijn opgenomen en algemene beginselen en mogelijkheden voor samenwerking op mondiaal niveau worden vastgesteld, alsook drie partnerschappen waarin regiospecifieke prioriteiten en acties worden vastgesteld voor respectievelijk Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Niet van toepassing.

- **Grondrechten**

Een van de doelstellingen van de Overeenkomst is het bevorderen en eerbiedigen van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, alsook van de democratie, de rechtsstaat en goed bestuur. Dit is een belangrijk aspect gezien de veranderingen die wereldwijd plaatsvinden, met opkomende machten die deze waarden en beginselen niet noodzakelijkerwijs delen. Overeenkomstig de gemeenschappelijke aanpak van de EU inzake het gebruik van politieke clausules plegen de Partijen in geval van schending van de essentiële elementen van de Overeenkomst gestructureerd en systematisch overleg. Indien zij niet tot een wederzijds aanvaardbare oplossing kunnen komen, kan de kennisgevende Partij passende maatregelen nemen.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

De Overeenkomst bevat geen financieel protocol. De EU verbindt zich ertoe het passende niveau van financiële middelen beschikbaar te stellen in overeenstemming met haar interne voorschriften en procedures.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Er zal toezicht worden gehouden op de uitvoering van de Overeenkomst door middel van een regelmatige partnerschapsdialoog, zie het algemene deel, deel I, artikel 3, lid 1. De Regionale Protocollen bevatten specifieke bepalingen inzake uitvoering en toezicht, zie het Regionaal Protocol voor Afrika, deel I, artikel 6; het Regionaal Protocol voor het Caribisch gebied, deel I, artikel 8, en het Regionaal Protocol voor de Stille Oceaan, deel I, artikel 8.

De OACPS-EU-Raad van Ministers ziet toe op de effectieve en consistente uitvoering van de Overeenkomst, stelt beleidsrichtsnoeren vast en neemt besluiten om uitvoering te geven aan specifieke aspecten die nodig zijn voor de uitvoering van de bepalingen van de Overeenkomst, zie het algemene deel, deel V, artikel 88.

- **Gedetailleerde toelichting bij het resultaat van de onderhandelingen**

De Overeenkomst voorziet in een ambitieus en versterkt politiek partnerschap tussen de EU en de leden van de OACPS, met als doel wederzijds voordelige resultaten te behalen met betrekking tot gemeenschappelijke belangen. Zij zal de vorm aannemen van een associatieovereenkomst en worden gesloten voor een periode van twintig jaar.

Vanuit een meer strategisch oogpunt breidt de Overeenkomst de reikwijdte en omvang van de samenwerking tussen de partners uit, met als overkoepelende doelstelling sterkere samenlevingen tot stand te brengen. Dit nieuwe partnerschap is een politieke verwezenlijking en markeert een keerpunt. Het verandert de dynamiek en verbetert de betrekkingen tussen de partners om de meest dringende uitdagingen in elke regio specifiek aan te pakken. De Overeenkomst is in overeenstemming met de regionale en mondiale context, maar ook met de meest recente internationaal overeengekomen wetten, normen, vorderingen en, bovenal, de behoeften van de bevolking.

Dit zorgt voor een samenhangend kader met de partnerlanden op alle politieke niveaus, zowel nationaal als (sub)regionaal of op partnerschapsniveau met een mondiale dimensie. In de Overeenkomst wordt gepleit voor effectief multilateralisme en het pad geëffend voor meer politieke en gecoördineerde acties op mondiaal niveau waar de impact van de groep aanzienlijk kan zijn.

Innovatieve "1 + 3"-structuur

De betrekkingen van de EU met de leden van de OACPS worden verdiept, maar ook grondig herzien zodat ze geschikt zijn voor het beoogde doel; daarbij komt het zwaartepunt in de drie regio's te liggen. Dienovereenkomstig bestaat de Overeenkomst nu uit:

1. Een **algemeen deel** (de basis) dat voor alle landen gemeenschappelijk is en bestaat uit:

Deel I – **Algemene bepalingen** waarin de algemene doelstellingen en beginselen worden toegelicht.

Deel II – **Strategische prioriteiten**, onderverdeeld in zes hoofdtitels:

- Titel I – Mensenrechten, democratie en goed bestuur in mensgerichte en op rechten gebaseerde samenlevingen
- Titel II – Vrede en veiligheid
- Titel III – Menselijke en sociale ontwikkeling
- Titel IV – Inclusieve duurzame economische groei en ontwikkeling
- Titel V – Milieuduurzaamheid en klimaatverandering

Titel VI – Migratie en mobiliteit

Deel III – **Mondiale allianties en internationale samenwerking**, waarin de nieuwe politieke ambities op mondiaal niveau worden uiteengezet.

Deel IV – **Middelen voor samenwerking en uitvoering**, dat de gediversifieerde middelen beschrijft waarmee de doelstellingen van het partnerschap moeten worden verwezenlijkt.

Deel V – **Institutioneel kader**, waarin de verschillende instellingen en partners worden toegelicht.

Deel VI – **Slotbepalingen**, dat nadere gegevens bevat over de toepassing van de Overeenkomst.

Bijlage I: Terugkeer- en overnameprocedures.

Bijlage II: Operaties van de Europese Investeringsbank.

Verklaring van de EU inzake de middelen voor samenwerking en uitvoering.

De Overeenkomst wordt op verschillende wijzen geregeld, zowel op het niveau van het partnerschap als op regionaal niveau, afhankelijk van de betrokken materie en vorm. Met name zal dit algemene deel van de Overeenkomst, dat op alle landen van toepassing is, worden beheerd door de OACPS-EU-Raad van Ministers (die naar verwachting om de drie jaar zal bijeenkomen), bijgestaan door een Comité van Ambassadeurs, mogelijke topontmoetingen van de OACPS-EU (indien door de Partijen overeengekomen) en een nieuwe Paritaire Parlementaire Vergadering OACPS-EU (die jaarlijks zal bijeenkomen en waarvan de leden ook lid zijn van de drie regionale paritaire parlementaire vergaderingen).

2. Er zijn **drie Regionale Protocollen** tussen respectievelijk de landen van elke regio en de EU. Elk Protocol is toegesneden op de behoeften en de dynamiek van de regio's en is dus geschikt om de specifieke uitdagingen aan te pakken. Volgens deze logica beschikt elke regio over een eigen institutionele structuur om het Protocol in kwestie te sturen. Het omvat een Raad van Ministers die op door de Partijen overeengekomen tijden bijeenkomt, een Comité van Ambassadeurs, de mogelijkheid op het niveau van staatshoofden en regeringsleiders bijeen te komen, en een Paritaire Parlementaire Vergadering:

A. Regionaal Protocol Afrika

Met op maat gesneden prioriteiten, die specifiek zijn afgestemd op de behoeften van de regio:

- inclusieve en duurzame economische groei en ontwikkeling
- menselijke en sociale ontwikkeling
- milieu, beheer van natuurlijke hulpbronnen en klimaatverandering
- vrede en veiligheid
- mensenrechten, democratie en goed bestuur
- migratie en mobiliteit

en specifieke governance:

Raad van Ministers Afrika-EU, Gemengd Comité Afrika-EU; Parlementaire Vergadering Afrika-EU.

Dit zal *een gemeenschappelijke aanpak ten aanzien van Afrika* bevorderen. Het Protocol zal als rechtsgrondslag dienen (een associatieovereenkomst, vergelijkbaar met die tussen de EU en Noord-Afrikaanse landen) en de politieke sturing zal voortbouwen op de resultaten van de topontmoetingen tussen de Afrikaanse Unie en de Europese Unie.

B. Regionaal Protocol Caribisch gebied

Met op maat gesneden prioriteiten, die specifiek zijn afgestemd op de behoeften van de regio:

- inclusieve en duurzame economische groei en ontwikkeling

- milieuduurzaamheid, klimaatverandering en duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen
- mensenrechten, goed bestuur, vrede en veiligheid
- menselijke ontwikkeling en sociale cohesie

en specifieke governance:

De Raad van Ministers Caribisch gebied-EU, het Gemengd Comité Caribisch gebied-EU, de Parlementaire Vergadering Caribisch gebied-EU.

C. Regionaal Protocol Stille Oceaan

Met op maat gesneden prioriteiten, die specifiek zijn afgestemd op de behoeften van de regio:

- milieuduurzaamheid en klimaatverandering
- inclusieve en duurzame economische ontwikkeling
- oceanen, zeeën en visserij
- veiligheid, mensenrechten, democratie en goed bestuur
- menselijke en sociale ontwikkeling

en specifieke governance:

De Raad van Ministers Stille Oceaan-EU, het Gemengd Comité Stille Oceaan-EU, de Parlementaire Vergadering Stille Oceaan-EU.

Mensgericht partnerschap

De Overeenkomst gaat op verschillende gebieden verder dan haar voorganger en biedt de gelegenheid om op vele gebieden een belangrijke rol te spelen.

De partners zullen bijdragen tot de verwezenlijking van de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) en de strijd tegen de klimaatverandering, met de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de Overeenkomst van Parijs als de bredere kaders waarbinnen het partnerschap zijn beslag krijgt.

De Overeenkomst beoogt nieuwe economische kansen voor iedereen te creëren. Bijzondere aandacht gaat uit naar duurzame, inclusieve groei en het scheppen van banen. Met name het stimuleren van investeringen en de ontwikkeling van de particuliere sector zullen essentieel zijn voor het versnellen van de duurzame ontwikkeling, waartoe wetenschap, technologie, onderzoek, innovatie en de digitale transitie in aanzienlijke mate zullen bijdragen. De samenwerking op economisch en handelsgebied zal ook worden verbeterd door bilaterale handels- en investeringsstromen te vergemakkelijken, technische handelsbelemmeringen te verminderen, overheidsopdrachten te verbeteren en de intellectuele eigendom te beschermen. Alle bestaande handelsovereenkomsten, zoals de economische partnerschapsovereenkomsten (EPO), blijven van kracht. De samenwerking tussen de partners zal bijdragen tot de instandhouding van hoge milieu-, sociale en arbeidsnormen.

Dit gaat gepaard met hernieuwde aandacht voor klimaatverandering en ecologische duurzaamheid op een aantal gebieden. Zich bewust van het feit dat dringend actie moet worden ondernomen en dat klimaatverandering en natuurdegradatie een ernstige bedreiging vormen voor de verwezenlijking van duurzame ontwikkeling, zijn de partners brede verbintenissen overeengekomen om de planeet, haar ecosystemen en oceanen in stand te

houden en te beschermen. In overeenstemming met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs zal de respons op de klimaatverandering worden versterkt. Er zullen gezamenlijke inspanningen worden geleverd om aanpassing en mitigatie aan te pakken en natuurrampen beter te bestrijden. Dit maakt deel uit van een mondiale, milieuvriendelijke aanpak die de duurzame ontwikkeling van een blauwe economie bevordert en de overgang naar groenere (emissiearme/hulpbronnenefficiënte) economieën ondersteunt.

De samenwerking tussen de EU en de leden van de OACPS is tevens geworteld in een gemeenschappelijke reeks waarden en universele beginselen. De eerbiediging van de mensenrechten, het internationale recht, democratische beginselen en de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties vormen de basis voor samenwerking in het kader van de Overeenkomst. Zij worden beschouwd als belangrijke kwesties om ervoor te zorgen dat andere wederzijdse prioriteiten gedijen, net zoals de toezeggingen inzake de rechtsstaat en goed bestuur, die in de Overeenkomst zijn versterkt. Hetzelfde geldt voor vrede en veiligheid, met de aanpak van nieuwe of opkomende dreigingen zoals piraterij, mensenhandel en de handel in drugs, wapens en andere illegale goederen, alsook cybercriminaliteit en cyberdreigingen, die essentiële onderdelen zijn van een geïntegreerde aanpak van conflicten, crises en de onderliggende oorzaken daarvan.

De Overeenkomst bevordert versterkte samenwerking, zowel op sectoraal als op politiek vlak, ook op het gebied van kwesties van buitenlands beleid van gemeenschappelijk belang. Het gaat onder meer om vredeshandhaving, terrorisme, onstabiele situaties, de doodstraf met niet eerder opgenomen bepalingen, maar ook wetshandhaving, migratie en mobiliteit. Wat dit laatste betreft, worden de verschillende onderling verbonden dimensies van legale en irreguliere migratie op coherente wijze benaderd, aan de hand van nieuwe toezeggingen die een brede en evenwichtige aanpak weerspiegelen. Om goed beheerde migratie en mobiliteit te stimuleren, bevordert de Overeenkomst versterkte samenwerking tussen de partners en de betrokken agentschappen en instellingen, en verbetert zij ook terugkeer en overname, en verbetert daarbij de voorspelbaarheid en afdwingbaarheid. Gemeenschappelijke uitdagingen zullen beter worden aangepakt, waaronder de onderliggende oorzaken van irreguliere migratie, mensenhandel en migrantensmokkel.

Menselijke en sociale ontwikkeling worden sterk gestimuleerd in het partnerschap, met als doel armoede en ongelijkheid aan te pakken en ervoor te zorgen dat niemand aan zijn lot wordt overgelaten. Zoals aanbevolen in de onderhandelingsrichtsnoeren zijn in het kader van de Overeenkomst sterkere toezeggingen gedaan om de gendergelijkheid, sociale diensten zoals onderwijs en gezondheidszorg en sociale inclusiviteit te verbeteren. De partners zullen samenwerken om verschillende vraagstukken, zoals voedselzekerheid, de snelle bevolkingsgroei en wereldwijde gezondheidscrises, beter aan te pakken.

De partnerschapsdialoog staat al jaren centraal in de betrekkingen tussen de EU en de OACPS-staten en de nieuwe Overeenkomst zal deze belangrijke dimensie verder versterken. Hij heeft betrekking op alle onderwerpen die in de Overeenkomst aan bod komen, maar ook op bredere onderwerpen van gemeenschappelijk belang.

Daarnaast bevordert de onderhandelde tekst de samenwerking tussen verschillende belanghebbenden, waarbij het belang wordt erkend van jongeren en verschillende partners, waaronder lokale overheden, maatschappelijke organisaties en de particuliere sector, om te zorgen voor een betere toekomst. Actieve betrokkenheid bij de partnerschapsdialoog en samenwerkingsprocessen, maar ook samenwerking met het oog op een doeltreffende uitvoering van de Overeenkomst zullen essentieel zijn.

Alle bovengenoemde elementen zijn met elkaar verbonden en zullen van cruciaal belang zijn om onze betrekkingen naar het volgende niveau te tillen. Dit betekent dat de Regionale Protocollen en de interpretatie en uitvoering ervan te allen tijde in overeenstemming moeten zijn met de bepalingen en beginselen van het algemene deel van de Overeenkomst.

2021/0145 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie, enerzijds, en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (OACPS), anderzijds

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 217, in samenhang met artikel 218, lid 5, en artikel 218, lid 8, tweede alinea,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 21 juni 2018 heeft de Raad de Commissie en de hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid gemachtigd om namens de Europese Unie onderhandelingen te openen alsook te onderhandelen over de onder de bevoegdheid van de Unie vallende bepalingen van een partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de landen van de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, anderzijds.

(2) De onderhandelingen over een partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie, enerzijds, en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, anderzijds, ("de Overeenkomst") werden op 15 april 2021 succesvol afgerond, met uitzondering van de definitie van de Partijen bij de Overeenkomst.

(3) In de Overeenkomst worden de historische nauwe betrekkingen en de steeds sterkere banden die zich ontwikkelen tussen de EU en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan weerspiegeld, alsook hun wens om de betrekkingen op ambitieuze en innovatieve wijze verder te versterken en uit te breiden. In de Overeenkomst worden de betrekkingen tussen de EU en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan opnieuw gedefinieerd, met inbegrip van de prioriteiten en werkmethoden op de verschillende beleidsgebieden waartoe de Overeenkomst zich uitbreidt.

(4) De Overeenkomst moet dan ook namens de Europese Unie worden ondertekend in overeenstemming met artikel 98 van de Overeenkomst, onder voorbehoud van de sluiting ervan op een latere datum.

(5) De Overeenkomst van Cotonou zal voorlopig worden toegepast tot en met uiterlijk 30 november 2021. Indien de Overeenkomst niet op 1 december 2021 in werking treedt,

valt de samenwerking tussen de Unie en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan terug tot een niveau dat noch wenselijk, noch in het belang van de Unie is, en waarbij de betrekkingen tussen de Unie en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan worden verstoord. Om dergelijke verstoringen te beperken, moet de Overeenkomst voorlopig worden toegepast,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De ondertekening van de Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie, enerzijds, en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, anderzijds, wordt hierbij namens de Unie goedgekeurd, onder voorbehoud van de latere sluiting ervan.

De tekst van de te ondertekenen overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

De aan dit besluit gehechte EU-verklaring inzake middelen voor samenwerking en uitvoering wordt namens de Unie goedgekeurd.

Artikel 3

Het secretariaat-generaal van de Raad stelt het volmachtinstrument op dat de persoon (personen) die daartoe door de onderhandelaar voor de overeenkomst is (zijn) aangewezen, machtiging verleent de overeenkomst, onder voorbehoud van de sluiting ervan, te ondertekenen.

Artikel 4

In afwachting van de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt zij, overeenkomstig artikel 98, lid 4, van de Overeenkomst, voorlopig toegepast vanaf de daartoe in de Overeenkomst opgenomen datum.

Artikel 5

Dit besluit treedt in werking op de dag na die van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter